

Cròniques del món

El primer ministre portuguès, José Sócrates, escolta un dels oradors, durant la sessió de votació del pla d'austeritat proposat pel seu govern, a Lisboa, el dia 23 de març passat.

Portugal espanta el seu veí

BARCELONA ■ Redacció

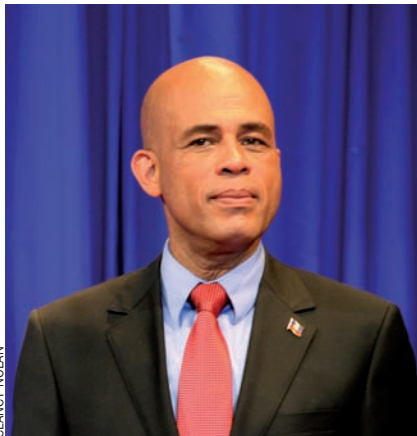
Després d'Irlanda, arriba el torn de Portugal. El primer ministre portuguès, el socialista José Sócrates, s'ha trobat obligat a dimitir perquè els partits de l'oposició van rebutjar al Parlament les mesures d'austeritat proposades pel seu govern per a fer front a la crisi econòmica. És si fa no fa com li va passar al cap del govern irlandès a principi d'any, que va haver de convocar eleccions anticipades després de perdre el suport del seu soci de govern, el Partit Verd, per un desacord amb els pressupostos. La diferència entre Irlanda i Portugal, tanmateix, és que, abans de la dissolució del Parlament, el govern irlandès havia hagut d'acceptar el rescat financer del Fons Monetari Internacional (FMI) i de la Unió Europea (UE), cosa que va perjudicar molt la imatge

del govern davant l'opinió pública. Portugal, en canvi, ha pogut mantenir a ratlla l'amenaça del rescat, tot i que, amb la renúncia de José Sócrates, aquesta opció torna a agafar força. El ministre de Finances, Fernando Teixeira dos Santos, va advertir als diputats poc abans de la votació que un rebuig al programa d'estabilitat i creixement proposat pel govern faria que Portugal hagués de recórrer a l'ajut internacional, bé de la UE bé de l'FMI. Amb tot, Sócrates argumenta que la situació d'Irlanda i de Grècia, un altre dels països europeus que han demanat ajut financer exterior, és molt diferent de la de Portugal. El primer ministre dimissionari considera que el dèficit i el deute portuguesos és menor que el d'aquells altres dos països, que el seu sistema financer és més sòlid i que no ha rebut tant els efectes de

la bombolla immobiliària en el preu de l'habitatge. Per tot plegat, a diferència d'allò que va fer Brian Cowen a Irlanda, Sócrates ha optat per no llençar la tovallola i encapçalar la llista del Partit Socialista a les pròximes eleccions, que es faran en un període de dos mesos. La crisi política portuguesa ha posat Espanya en una situació delicada, com sap José Luis Rodríguez Zapatero. El govern espanyol, de fet, no amaga que la situació a Portugal pot motivar més desconfiança dels mercats envers Espanya. De la llista dels PIIGS –l'acrònim format per Portugal, Itàlia, Irlanda, Grècia i Espanya–, que engloba els països amb més deute d'Europa, ja n'hi ha tres als quals la crisi ha passat factura política i financera. No s'ha de ser gaire espavilat per a imaginar-se quin té més punts de ser el quart.

MÈXIC ■ Maria Josep Siscar

Haití ha votat pel canvi. El popular cantant de Carnestoltes Michel Martelly, conegut com a *Sweet Micky*, es dibuixa com a futur president d'un país que encara no s'ha refet del terratrèmol on van morir 300.000 persones ara fa un any. El resultat no serà oficial fins el 16 d'abril, però els escrutinis preliminars li asseguren el 60% de l'electorat. El rei de la kompa ha estat una revolució entre la joventut i els sectors més desfavorits. Allunyat de l'establishment polític, però amb una gran popularitat i una fundació d'obra social, Sweet Micky ha aparegut com una alenada d'aire fresc en un país on la pobresa i la corrupció s'han tornat endèmiques. "Aquesta elecció serà el naixement històric de la democràcia a Haití", expressava Martelly en un comunicat, en veure les actes electorals. Des que va penjar el tanga rosa per a crear el partit Resposta Camperola, Sweet Micky ha estat un fenomen social. A la primera volta, l'actual president, René Préval, que també controla el Consell Electoral, va amanir els comicis perquè passés el seu partit, Inité –encapçalat pel seu gendre Jude Celestin– en compte del de Martelly. Però els partidaris del cantant, engrescats amb la nefasta gestió després del terratrèmol i l'epidèmia de còlera, van sortir als carrers en protesta i la comunitat internacional va pressionar Préval. De manera que el candidat oficialista va renunciar en favor d'un neòfit. D'aleshores ençà, Préval va injectar un munt de diners a la campanya de la contrincant de Martelly, Mirlande Manigat, una ex-primerada de 70 anys. Manigat, que es presentava com la mare d'Haití, era la candidata de les elits i la comunitat internacional. Tanmaeix, Martelly no és cap amenaça per als interessos empresarials. Més enllà de la renovació de les formes i una voluntat decidida de posar fi al saqueig i la corrupció política, el futur president se sent còmode amb els preceptes neoliberals. A més, per a qualsevol reforma, haurà de pactar amb les cambres legislatives, que continuen en mans del partit al govern. De fet, tot i que Martelly assumirà la presidència, és el Parlament que imposarà el primer ministre. A aquesta cohabitació

CLANCY NOLAN

Sweet Micky Martelly es perfila com a nou president d'Haití.

forçosa, s'hi afegeix la tornada recent al país de dos presidents defenestrats: el dictador Jean Claude Duvalier i el president derrocat pels militars, Jean Bertrand Aristide, que arrossegueu el malson de la inestabilitat política característica del país. Amb tot plegat, Sweet Micky té davant l'actuació més complicada de la seva vida: gestionar eficaçment els vora 10.000 milions de dòlars que ha promès la comunitat internacional per a aixecar un país que continua sota la runa.

MELBOURNE ■ Sara Bosch

Aborígens a l'agenda. Cada cert temps, els polítics d'Austràlia es recorden d'incloure els problemes indígenes a l'agenda social. Ara ha tocat al líder de l'oposició, Tony Abbott, que ha fet una crida per a intervenir novament a les comunitats aborígens i continuar, doncs, un pla emprès pel govern liberal federal de Howard a la legislatura anterior, ara fa quatre anys. En una carta adreçada a la primera ministra, la laborista Julia Gillard, l'oposició conservadora demana urgentment més policia als carrers i mesures per a controlar la desocupació o l'alcoholisme. La resposta no ha trigat a arribar i Gillard ha indicat que diversos grups implicats amb la societat aborigen treballen per a millorar les condicions de l'habitatge, la salut i l'educació d'una manera efectiva. D'una altra banda, la portaveu del partit dels Verds, Rachel Siewert, ha remarcat la necessitat de consultar apropiadament les comunitats afectades abans de començar a aplicar nous programes. Oportunisme polític a banda, el fet cert és que

localitats com Alice Springs, la capital del Territori del Nord, han estat qualificades d'"estat fallit" en vista de la necessitat d'ajut urgent per a resoldre problemes endèmics com ara l'alcoholisme, la violència, el crim i l'abús sexual infantil. Caminar pel centre d'aquesta vila fa una sensació estranya; enlloc més del país no es pot veure fàcilment tanta població aborigen concentrada, bé venent les seves creacions artístiques, bé deambulant descalços. La policia els dispersa de les terrasses plenes de turistes que visitaran l'Uluru, una de les icones naturals més famoses d'Austràlia i el segon monòlit més gran del món. Situada al mig del país, Alice Springs aglomera una alta proporció d'indígenes amb problemes d'alcoholisme que emigren de zones encara més aïllades al desert, on la venda de begudes alcohòliques és il·legal. Però parlar únicament d'abús de l'alcohol seria simplificar una problemàtica complexa. L'alcalde de la localitat ha expressat la necessitat de crear nous programes educatius i de rehabilitació en comptes d'aprovar lleis més extremes. La pobresa, la incomunicació i la separació social de què és objecte fan que la població indígena superi xifres de suïcidi o malnutrició any rere any, sense que se sentin noves propostes. Una solució que aquests darrers mesos ha obtingut un suport ampli preveu de portar a terme una recerca exhaustiva per a pactar mesures, no únicament des del govern i l'oposició, sinó amb el consorci dels líders aborígens per a guanyar la seva confiança i la seva col·laboració.

KATY HUTCH

Les comunitats aborígenes australienses són objecte d'una discriminació històrica.